

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye finansal piyasalarında Eylül 2026 döneminde patlak veren ve Tera, Pusula, Hedef, Atlas, A1, Pardus ile Bulls Portföy şirketlerine ait 131 yatırım fonunun Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından tasfiyeye alınmasıyla tırmanan "Fon Krizi", yalnızca finansal bir dolandırıcılık vakası olmanın ötesine geçmiştir. Kriz; bankacılık sistemi, borçlanma enstrümanları ve şirket bilançoları üzerinden üretim, istihdam ve reel sektöre sirayet etme (bulaşıcılık) riski taşımaktadır.

Borsa İstanbul'da bir ayda yaşanan yaklaşık 4,5 trilyon TL'lik devasa değer kaybı, para piyasası fonlarında gerçekleşen yaklaşık 460 milyar TL'lik hızlı küçülme ve kredi mekanizmalarındaki daralma; fabrikaların, KOBİ'lerin ve ulusal ölçekteki özel sektör firmalarının finansmana erişimini doğrudan baltalamaktadır. Finansal piyasalardaki bu sarsıntının topyekûn bir reel sektör ve istihdam krizine dönüşmesini engellemek, sistemik risk aktarım kanallarını deşifre etmek ve acil makro-ihtiyati tedbirleri geliştirmek amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İktüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye ekonomisi, Eylül 2026 itibarıyla tarihinin en sofistike ve geniş tabanlı finansal şoklarından biriyle karşı karşıyadır. 455 bini aşkın bireysel yatırımcıyı ve milyarlarca liralık varlığı kilitleyen fon tasfiye süreci, ekonomi yönetiminin "sorun sınırlı alanda karantinaya alındı" tezinin aksine, reel ekonominin kılcal damarlarına doğru ilerlemektedir. Uluslararası kredi derecelendirme ve finans kuruluşlarının Türkiye'nin büyüme görünümüne ve ekonomik istikrarına yönelik ardı ardına yayınladığı uyarılar, tehlikenin boyutunu ortaya koymaktadır.

Finansal krizin özel sektör firmalarına bulaşma kanalları ve reel sektörü tehdit eden temel risk alanları şunlardır:

1. Özel Sektör Tahvili (ÖST) ve Finansman Bonosu Piyasasının Çökmesi: Para piyasası fonları, portföylerinde yoğun bir şekilde özel sektörün kısa vadeli borçlanma araçlarını (tahvil ve bono) taşımaktadır. Yaşanan panik neticesinde para piyasası fonlarının büyüklüğü 11 Eylül haftasında 2,14 trilyon TL seviyesindeyken, sadece bir hafta sonra 1,68 trilyon TL'ye gerilemiştir. Fonlardaki bu ani ve kalıcı küçülme, reel sektör şirketlerinin borçlanma araçlarına yönelik talebi sert bir şekilde azaltmıştır. Şirketler borçlarını döndürememekte ve finansman maliyetleri katlanılamaz seviyelere çıkmaktadır.

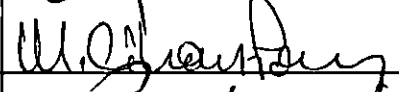
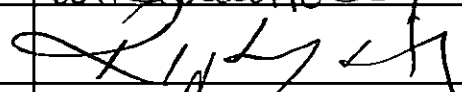
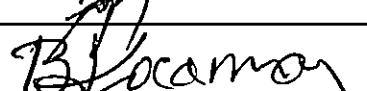
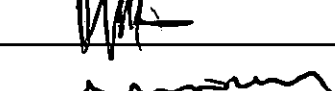
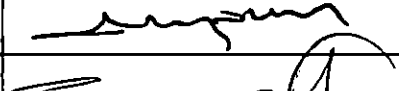
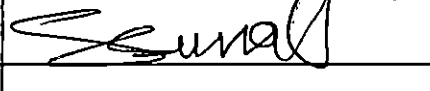
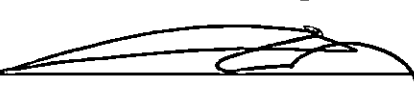
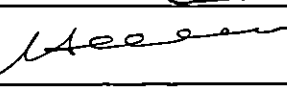
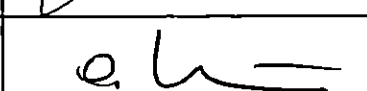
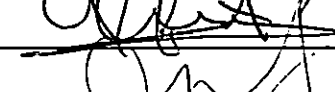
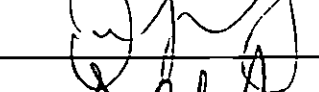
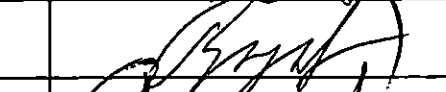
2. Kredi Kanallarının Tıkanması ve Likidite Sıkışıklığı: Tasfiye edilen fonların arkasındaki holding ve şirketlerin (nitelikli dikey/yatay ilişkiler ağı sebebiyle) bankacılık, faktoring ve leasing sektörüyle kurduğu kaldıraçlı kredi döngüsü patlamıştır. Bankaların risk yönetimi refleksiyle kredi musluklarını kapatması, ticari kredi pazarını kilitlemiş, krizle hiçbir bağı olmayan üretici ve ihracatçı firmaların bile işletme sermayesine erişimini imkânsız hale getirmiştir.

3. Şirket Bilançolarının Tahribatı ve Ticari Alacak Riski: Nakit rezervlerini, kur korumalı mevduattan çıkıştan sonra getiri arayışıyla kurumsal fonlarda değerlendiren yüzlerce özel sektör şirketi bulunmaktadır. SPK'nın tasfiye süresini varlıkların fiyfi değer kaybını önlemek adına 6 aya çıkarması doğru bir hukuki adım olsa da, bu durum şirketlerin nakit varlıklarının en az yarım yıl boyunca kilitli kalması anlamına gelmektedir. Nakdi bağlanan şirketlerin vadesi gelen borçlarını, işçi maaşlarını, vergilerini ve ham madde ödemelerini yapamaması zincirleme bir "temerrüt ve konkordato dalgası" tetikleyebilecektir.

4. Ticari Kredi Sigortaları ve Tedarik Zinciri Kırılması: Finansal piyasalardaki güvensizlik ortamı, iş dünyasındaki "vadeli ve kredili" alışveriş güvenliğini yok etmektedir. Ticari alacak sigortası pazarlarındaki daralma, işletmeler arası mal ve hizmet akışını durma noktasına getirebilecek; bu da üretim hatlarının durmasına, tedarik zincirlerinin kırılmasına ve nihayetinde kitlesel istihdam kayıplarına yol açabilecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Merkez Bankası'nın krizin reel sektöre yansımaması adına "likidite desteği ve kapasiteyi koruma" beyanları kıymetlidir. Ancak, yapısal ve yasal önlemler alınmadığı müddetçe finansal piyasalardaki yangının fabrika bacalarını söndürmesi kaçınılmazdır.

Bu nedenlerle; krizin reel sektör şirketlerine sirayet etme derecesinin ölçülmesi, risk taşıyan sanayi ve üretim kollarının haritasının çıkarılması, şirketlerin borçlanma araçları (ÖST) piyasasında yaşadığı tıkanıklığı çözecek kamusal destek mekanizmalarının kurulması ve üretimin aksamaması adına makro-ekonomik acil eylem planının hazırlanması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
İlhan Türkmen	Kocaeli	
Cihan Paçacı	İST	
Ridvan 212	ÇANAKKALE	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Burhanettin Kocamaz	Mersin	
Tura Yaldr	Alanya	
Hüsmen KIRKPINAR	Tzmir	
Genel Sanet	Mamusa	
Selen Beci	Nehirde	
Mehmet Akalin	Edirne	
AYYUC TÜRKES TAS	Adro	
Selsuk Türkelin	Bursa	
Yanig AYDIN	Trabzon	
İsmail ZEKİ	Denali	
Erhan USTA	Samsun	
Beyazkırme	İST-	
Lütfiye KAYALAK	YOZGAT	
DÜKEZ ARSLAN	ANKARA	
BURAK DALGIN	SALIKEDİR	